

# بوستان معرفت

شرح زندگانی شاگردان

آیت الله حکیم جهانگیر خان قشقایی

و آیت الله ملا محمد کاشانی (معروف به آخوند کاشی)

جلد دوم

تألیف : مهدی قرقانی



## فهرست مطالب

|                                                                  |    |
|------------------------------------------------------------------|----|
| آیت الله العظمی آقای حاج آقا حسین بروجردی .....                  | ۱۵ |
| جهانگیرخان و آیت الله بروجردی .....                              | ۱۵ |
| آیت الله العظمی سید حسین بروجردی در گفتار شهید استاد مطهری ..... | ۲۰ |
| زعیم اعظم حضرت آیت الله العظمی آقای حاج آقا حسین بروجردی .....   | ۲۵ |
| طلوع خورشیدی در بروجرد .....                                     | ۲۵ |
| در مسیر دانش اندوزی .....                                        | ۲۵ |
| اساتید در اصفهان .....                                           | ۲۶ |
| نامه سرنوشت .....                                                | ۲۷ |
| در برابر شب .....                                                | ۲۹ |
| سفر سبز .....                                                    | ۳۰ |
| در بند دژخیم .....                                               | ۳۰ |
| دیدار بزرگان .....                                               | ۳۱ |
| هجرت .....                                                       | ۳۲ |
| در تابش آفتاب توس .....                                          | ۳۳ |
| مرجع مؤید .....                                                  | ۳۳ |
| سالهای درخشان .....                                              | ۳۶ |
| دانشور جامع .....                                                | ۳۸ |
| میراث ماندگار .....                                              | ۳۹ |
| دربار و مرجعیت .....                                             | ۴۱ |
| فصل سوگ .....                                                    | ۴۲ |
| آیت الله حاج شیخ محمد علی شاه آبادی .....                        | ۴۴ |
| تولد .....                                                       | ۴۵ |
| تحصیلات .....                                                    | ۴۵ |
| عزیمت به نجف و تحصیل در آن دیار نور .....                        | ۴۶ |
| سبب اشتهار به شاه آبادی .....                                    | ۴۸ |
| آهنگ رجعت .....                                                  | ۴۹ |
| شیر بیشه حق .....                                                | ۴۹ |
| فقیه بیدار .....                                                 | ۵۰ |
| قافله سالار نور .....                                            | ۵۲ |

|    |                                                                   |
|----|-------------------------------------------------------------------|
| ۵۲ | برخی شاگردان برجسته.....                                          |
| ۵۳ | تألیفات.....                                                      |
| ۵۳ | مروزی بر آثار آیت الله شاه آبادی.....                             |
| ۵۴ | پرواز به ملکوت اعلی.....                                          |
| ۵۴ | فرزندان.....                                                      |
| ۵۵ | حکایاتی از زندگانی آیت الله شاه آبادی.....                        |
| ۵۵ | چشم بصیر.....                                                     |
| ۵۵ | شفاعت امام رضا (ع).....                                           |
| ۵۶ | طی الارض.....                                                     |
| ۵۷ | گمشده من کیست؟.....                                               |
| ۵۸ | زخم زبان، زخمی بر زبان.....                                       |
| ۵۹ | عصای موسایی.....                                                  |
| ۶۰ | نمازهای روحانی.....                                               |
| ۶۰ | مقام تشرف.....                                                    |
| ۶۱ | قطره در برابر دریا.....                                           |
| ۶۲ | کسب فیض امام راحل (ره) از محضر شاه آبادی.....                     |
| ۶۴ | استاد در بیان و قلم شاگرد.....                                    |
| ۶۴ | مغز انسانیت.....                                                  |
| ۶۴ | عبادات اجراء توحید است.....                                       |
| ۶۵ | معارف برای بازارها توسط شاه آبادی.....                            |
| ۶۵ | سرایت لذت عبادت از بدن به قلب.....                                |
| ۶۶ | نحو دعا کردن از منظر شاه آبادی.....                               |
| ۶۶ | نحو ذکر گفتن.....                                                 |
| ۶۷ | استقامت اُمّت.....                                                |
| ۶۸ | آثار زیادی محبت به دنیا.....                                      |
| ۶۸ | شفاعت پیامبر (ص).....                                             |
| ۶۸ | حکایتی از استاد شاه آبادی.....                                    |
| ۷۰ | دست نوشته مرحوم آیت الله شاه آبادی در مورد اصول کمالات انسان..... |
| ۷۷ | پیام به ملت ایران (تسلیم شهادت آقای مهدی شاه آبادی).....          |
| ۸۰ | آیت الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی.....                         |

|          |                                                     |
|----------|-----------------------------------------------------|
| ۸۱.....  | تولد و خاندان.....                                  |
| ۸۱.....  | آغاز تحصیلات.....                                   |
| ۸۲.....  | ورود به حوزه اصفهان.....                            |
| ۸۳.....  | اساتید ایشان در حوزه علمیّه اصفهان.....             |
| ۸۳.....  | مهاجرت به عتبات.....                                |
| ۸۴.....  | جایگاه علمی و مرجعیت.....                           |
| ۸۵.....  | آثار قلمی و تألیفات.....                            |
| ۸۵.....  | دانش آموختگان.....                                  |
| ۸۶.....  | فضایل معنوی و روحی.....                             |
| ۸۸.....  | درایت و زرف‌نگری.....                               |
| ۸۹.....  | شهامت در فتوا.....                                  |
| ۸۹.....  | رحلت.....                                           |
| ۹۱.....  | خصوصیات ارزنده آیت الله اصفهانی.....                |
| ۹۲.....  | سه ویژگی مهم آیت الله اصفهانی.....                  |
| ۹۲.....  | تأثیر در قلوب شیعه و سنی.....                       |
| ۹۲.....  | توصیف استاد.....                                    |
| ۹۴.....  | ایستادگی در مقابل اوهام.....                        |
| ۹۵.....  | به او مهلت بده.....                                 |
| ۹۵.....  | چند ویژگی شخصیت معنوی و اجتماعی سید.....            |
| ۹۶.....  | در خانه‌ام بر روی همگان باز است.....                |
| ۹۸.....  | آیت الله آقا سید محمد تقی موسوی فقیه احمدآبادی..... |
| ۹۹.....  | نیاکان والانتبار.....                               |
| ۱۰۰..... | همسری لایق و بانویی با ایمان.....                   |
| ۱۰۰..... | اساتید و مربیان.....                                |
| ۱۰۱..... | تألیفات و آثار قلمی.....                            |
| ۱۰۳..... | فضایل اخلاقی و مناقب روحی.....                      |
| ۱۰۳..... | عمری کوتاه ولی پربرکت.....                          |
| ۱۰۴..... | شهادت مظلومان.....                                  |
| ۱۰۵..... | نمونه شعر مرحوم فقیه احمد آبادی.....                |
| ۱۰۸..... | مدفونین در تکیه صاحب مکیال المکارم.....             |

- آیت الله میرزا علی شیرازی «اصفهانی» ..... ۱۱۰
- آیت الله حاج میرزا علی آقا شیرازی در منظر علّامه شهید مطهری ..... ۱۱۱
- میرزا علی آقا در کتاب «عدل الهی»، شهید مطهری ..... ۱۱۱
- میرزا علی آقا در کتاب «آزادی معنوی»، شهید مطهری ..... ۱۱۳
- میرزا علی آقا در کتاب «ولاءها و ولایتها»، شهید مطهری ..... ۱۱۵
- حاج میرزا علی آقا شیرازی در مقدمه کتاب «سیری در نهج البلاغه» شهید مطهری ..... ۱۲۱
- آیت الله حاج آقا عطاء الله درب امامی (فقیه امامی) ..... ۱۳۶
- سلسله شریف و نورانی خاندان عالم پرور امامی ..... ۱۳۸
- چهره های برجسته شجره امامی ..... ۱۴۰
- فرزندان بزرگوار «حاج آقا عطاء الله فقیه امامی» ..... ۱۴۴
- ۱ - «مرحوم آیت الله سید احمد فقیه امامی» ..... ۱۴۴
- مرحوم آیت الله سید حسن فقیه امامی ..... ۱۴۵
- پیام امام المسلمین حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای ..... ۱۴۶
- میرزا فتح الله درب امامی ..... ۱۵۰
- آیت الله العظمی سید محمد مهدی درچه‌ای ..... ۱۵۱
- تدریس در اصفهان ..... ۱۵۳
- عزیمت به نجف و بهره‌گیری از اعظام حوزه علوی ..... ۱۵۴
- مراجعت به اصفهان ..... ۱۵۴
- دانش آموختگان حضور او ..... ۱۵۵
- آثار علمی و تألیفات ..... ۱۵۷
- اشتهار به «محدث اصفهانی» ..... ۱۵۷
- میرزا مصطفی جعفر طیار دهاقانی ..... ۱۵۹
- حجت الاسلام حاج سید حسین دهاقانی ..... ۱۶۲
- سید عبدالرسول حجازی دهاقانی ..... ۱۶۳
- در بدو ورود به حوزه مورد توجه آخوند کاشی ..... ۱۶۳
- اساتید ..... ۱۶۳
- ارباب و دهکردی دوستان صمیمی ایشان ..... ۱۶۴
- ارتباط تنگاتنگ معنوی با آخوند کاشی ..... ۱۶۴
- خواب پدر بزرگ آخوند ..... ۱۶۵
- وفات ..... ۱۶۵

|     |                                            |
|-----|--------------------------------------------|
| ۱۶۷ | حسین امین جعفری دهقانی                     |
| ۱۶۸ | نمونه شعر                                  |
| ۱۷۰ | شاعر، ابوالفتح دهقان                       |
| ۱۷۳ | آب زندگی                                   |
| ۱۷۳ | آغازین غزل دیوان دهقان                     |
| ۱۷۵ | قصیده در مذمت دون فطرتان                   |
| ۱۷۷ | آقا رحیم دهکردی                            |
| ۱۷۷ | نمونه‌ای از اشعار آقا رحیم دهکردی          |
| ۱۷۹ | حاج سید محمدباقر امامی نجفی دهکردی         |
| ۱۸۰ | نمونه شعر                                  |
| ۱۸۲ | حاج سید احمد دهکردی                        |
| ۱۸۲ | تولد و وفات                                |
| ۱۸۲ | تألیفات                                    |
| ۱۸۴ | حاج سید جواد نجفی (دهکردی)                 |
| ۱۸۷ | میرزا حبیب‌الله ذوالفنون عراقی تهرانی      |
| ۱۸۸ | ذوالفنون از منظر مورخ محقق معلم حبیب آبادی |
| ۱۸۹ | تألیفات ذی‌الفنون                          |
| ۱۹۱ | غلامحسین ربانی چادگانی                     |
| ۱۹۲ | حاج آقا مرتضی رشتی                         |
| ۱۹۳ | ملا شکرالله رضوانی دهقانی                  |
| ۱۹۵ | سید محمدحسین رضوی کاشانی                   |
| ۱۹۵ | تحصیل در کاشان                             |
| ۱۹۶ | اساتید در اصفهان                           |
| ۱۹۶ | اساتید در نجف اشرف                         |
| ۱۹۶ | دریافت اجازه اجتهاد                        |
| ۱۹۷ | تألیفات                                    |
| ۱۹۷ | وفات                                       |
| ۱۹۸ | آقا میرزا مجتبی روضاتی                     |
| ۱۹۹ | آقا میرزا مجتبی روضاتی و استاد همایی       |
| ۲۰۰ | مرثیه و ماده تاریخ                         |

|     |                                               |
|-----|-----------------------------------------------|
| ۲۰۱ | آیت الله حاج شیخ حسن روحانی قودجانی خوانساری  |
| ۲۰۱ | مراتب و جایگاه والای علمی                     |
| ۲۰۲ | تولد و بالندگی در مسیر دانش اندوزی            |
| ۲۰۲ | اساتید                                        |
| ۲۰۳ | إجازات                                        |
| ۲۰۳ | وصال حق                                       |
| ۲۰۵ | آیت الله حاج شیخ ابوالفضل ریزی                |
| ۲۰۸ | دکتر محمد زهرایی خوانساری                     |
| ۲۰۹ | تحصیل علوم دینی و پزشکی                       |
| ۲۱۰ | یگانه پزشک خوانسار و حومه                     |
| ۲۱۱ | ویزگی های پزشک واقعی                          |
| ۲۱۱ | ارتحال به سوی معبود                           |
| ۲۱۳ | شیخ رحمت الله ستوده اراکی                     |
| ۲۱۴ | سید مصطفی بن سید اسدالله سجادی                |
| ۲۱۶ | حسین سخنیار اصفهانی «متخلص به مسرور»          |
| ۲۱۶ | تألیفات                                       |
| ۲۱۸ | نمونه شعری                                    |
| ۲۱۹ | میرزا علی محمد سدهی (میردامادی)               |
| ۲۲۰ | سید محمد حسین آیت میردامادی                   |
| ۲۲۰ | تحصیل در اصفهان                               |
| ۲۲۰ | تحصیل در قم و نجف اشرف                        |
| ۲۲۰ | اوصاف                                         |
| ۲۲۱ | وفات                                          |
| ۲۲۱ | تألیفات                                       |
| ۲۲۲ | آیت الله شیخ صادق سریندی بروجردی              |
| ۲۲۳ | تحصیل در بروجرد                               |
| ۲۲۳ | تحصیل در اصفهان و نجف اشرف و کسب اجازه اجتهاد |
| ۲۲۳ | وفات                                          |
| ۲۲۳ | آثار قلمی ایشان                               |
| ۲۲۴ | استنساخ آثار قدما                             |

|     |                                                              |
|-----|--------------------------------------------------------------|
| ۲۲۵ | ملا حسین سمیرمی.....                                         |
| ۲۲۶ | سید محمدحسن سدهی اصفهانی.....                                |
| ۲۲۸ | آیت الله حاج شیخ میرزا عباسعلی سهیلیان شمس آبادی.....        |
| ۲۲۹ | تحصیل در اصفهان.....                                         |
| ۲۲۹ | معاصرین.....                                                 |
| ۲۲۹ | وفات.....                                                    |
| ۲۳۰ | عنایت سید ابوالحسن اصفهانی به فایض.....                      |
| ۲۳۰ | بروز طبع شعری.....                                           |
| ۲۳۲ | استاد اشقری و مرحوم فایض.....                                |
| ۲۳۳ | شمع بزم علم و دانش بود آن عالی مقام.....                     |
| ۲۳۳ | ماده تاریخ.....                                              |
| ۲۳۴ | نمونه غزل مرحوم فایض.....                                    |
| ۲۳۵ | نمونه مرثیه فایض.....                                        |
| ۲۳۷ | عیسی شاهرودی قزوینی.....                                     |
| ۲۳۸ | حجت الاسلام حاج میرزا محمدعلی شریعی دهقان.....               |
| ۲۳۹ | آقا میرزا محمد شفیع.....                                     |
| ۲۴۰ | آیت الله آقا سید محمد ابراهیم شمس آبادی.....                 |
| ۲۴۱ | شهید مظلوم سید ابوالحسن شمس آبادی.....                       |
| ۲۴۶ | نصرالله شهیدی.....                                           |
| ۲۴۸ | حاج شیخ علی اکبر شیخ الاسلام اصفهانی.....                    |
| ۲۴۹ | اساتید و مشایخ اجازه مرحوم شیخ الاسلام.....                  |
| ۲۵۱ | مرحوم شیخ الاسلام و آیت الله بروجردی (ره).....               |
| ۲۵۱ | منصب شیخ الاسلامی اصفهان.....                                |
| ۲۵۲ | شیخ الاسلام و عدالتخانه.....                                 |
| ۲۵۳ | مظفرالدین شاه و شیخ الاسلام.....                             |
| ۲۵۴ | شیخ الاسلام در انقلاب مشروطیت.....                           |
| ۲۵۷ | تشکیل هیئت علمیه اصفهان.....                                 |
| ۲۵۸ | شیخ الاسلام و کمیته دفاع ملی.....                            |
| ۲۵۹ | تبعید شیخ الاسلام.....                                       |
| ۲۶۰ | از کارهای میرزا یمن السلطنه حاکم اصفهان به نفع بیگانگان..... |

|                                                 |     |
|-------------------------------------------------|-----|
| مرحوم شیخ الاسلام و فرهنگ جدید.....             | ۲۶۰ |
| مدرسه‌ای دیگر.....                              | ۲۶۱ |
| گرانی و قحطی اصفهان.....                        | ۲۶۳ |
| مرحوم شیخ الاسلام، رئیس شهرداری.....            | ۲۶۵ |
| شیخ الاسلام وکیل مجلس شورای اسلامی.....         | ۲۶۶ |
| دو سخنرانی از شیخ الاسلام.....                  | ۲۶۶ |
| تأسیس دادگستری.....                             | ۲۶۸ |
| مهاجرت علمای اصفهان به قم.....                  | ۲۶۸ |
| رفع اشتباه.....                                 | ۲۶۹ |
| مسافرت به مشهد مقدس و فوت.....                  | ۲۷۰ |
| ماده تاریخ.....                                 | ۲۷۱ |
| اولاد و اعقاب مرحوم شیخ الاسلام.....            | ۲۷۲ |
| مرحوم میرزا عباس چهارمحالی دهکردی (شیدا).....   | ۲۷۴ |
| مرثیه «کیوان» برای «شیدا».....                  | ۲۸۰ |
| نمونه از شعر شیدا «جلوه شاهد غیب».....          | ۲۸۱ |
| غزلی از شیدا.....                               | ۲۸۳ |
| غزلی دیگر از شیدا.....                          | ۲۸۴ |
| قصیده شکواییه شیدا.....                         | ۲۸۵ |
| دکتر سید محمد صادق صدیق الاطباء لقمانی.....     | ۲۹۱ |
| وفات و مدفن.....                                | ۲۹۷ |
| آیت الله سید احمد صفایی خوانساری.....           | ۲۹۸ |
| حوزه علمیه اصفهان و استفاده از محضر بزرگان..... | ۲۹۹ |
| تحصیل در نجف اشرف.....                          | ۳۰۰ |
| مشایخ اجازه.....                                | ۳۰۰ |
| آثار قلمی.....                                  | ۳۰۱ |
| وداع از دنیا.....                               | ۳۰۲ |
| آیت الله آقا سید عباس صفی دهکردی.....           | ۳۰۵ |
| اساتید.....                                     | ۳۰۶ |
| شاگردان.....                                    | ۳۰۷ |
| یاران دوران تحصیل.....                          | ۳۰۷ |

|     |                                                      |
|-----|------------------------------------------------------|
| ۳۰۹ | آیت الله شیخ محمدحسن عبادی طالقانی                   |
| ۳۱۲ | حمایت ایشان از طرح ترور کسروی ملعون                  |
| ۳۱۴ | سفر به دیار باقی                                     |
| ۳۱۷ | آیت الله آقا شیخ مرتضی طالقانی                       |
| ۳۱۸ | داستان دل‌انگیز شنیدن آوای قرآن                      |
| ۳۲۰ | داستانی عجیب در مورد سفر به عالم آخرت                |
| ۳۲۳ | شاگردان                                              |
| ۳۲۳ | تألیفات                                              |
| ۳۲۷ | آیت الله سید زین العابدین طباطبایی ابرقویی (ابرقوهی) |
| ۳۲۷ | تحصیل در محضر استاد عالی مقام اصفهان                 |
| ۳۲۸ | سجایای اخلاقی                                        |
| ۳۲۸ | پرواز به ملکوت اعلی                                  |
| ۳۲۸ | استاد از منظر شاگرد                                  |
| ۳۳۱ | خوابی عجیب در رابطه با کتاب ولایت المتقین            |
| ۳۳۲ | آیت الله طباطبایی ابرقویی در نگاه فرزند بزرگوارش     |
| ۳۳۲ | ازدواج و مشکلات                                      |
| ۳۳۳ | مسافرت‌ها                                            |
| ۳۳۴ | خواندن زیارت عاشورا و دیدن صحنه کربلا                |
| ۳۳۵ | اکسیر بی مانند برای رسیدن به مقام قرب الهی           |
| ۳۳۶ | مخالفت با طاغوت پهلوی                                |
| ۳۴۱ | کرامات                                               |
| ۳۴۲ | شفای جوانی به برکت نفس و قدم او                      |
| ۳۴۴ | زیارت عاشورا و شفای مریض                             |
| ۳۴۴ | کیفیت پیوستن به ملکوت اعلی                           |
| ۳۴۷ | مرثیه صغیر اصفهانی                                   |
| ۳۴۷ | تألیفات                                              |
| ۳۴۸ | نمونه شعر طباطبایی ابرقویی                           |
| ۳۴۸ | مثنوی «اربعین پسر فاطمه»                             |
| ۳۵۶ | علامه محمدحسین فاضل تونی                             |
| ۳۵۸ | هجرت برای فراگیری علوم                               |

- تحمل ایام محنت بار اصفهان ..... ۳۵۹
- تحصیل حکمت و فقه علامه فاضل تونی ..... ۳۶۰
- عزیمت به تهران و ملازمت حکیم میرزا هاشم اشکوری ..... ۳۶۱
- استاد فاضل تونی بر کرسی تدریس در حوزه و دانشگاه ..... ۳۶۲
- آثار علمی مرحوم فاضل ..... ۳۶۵
- فراگیری حکمت از علامه فاضل تونی ..... ۳۶۷
- از زبان مبارک استاد ..... ۳۶۷
- خاطره‌ای پس ناگوار ..... ۳۶۹
- وفات علامه فاضل تونی ..... ۳۷۱
- عمری سراسر تعلیم و تدریس و تألیف و مطالعه ..... ۳۷۱
- ویژگی های اخلاقی علامه فاضل تونی ..... ۳۷۳
- نوشته آیت الله جوادی آملی حک شده بر مزار مرحوم تونی ..... ۳۷۴
- آیت الله سید محمدصادق طباطبایی اردکانی ..... ۳۷۵
- سید ابراهیم طباطبایی ..... ۳۷۷
- میرزا ابوالقاسم محمد نصیر (طرب) ..... ۳۷۹
- شعر طرب در ستایش و منقبت علی (ع) ..... ۳۸۱